

Sygn. akt IX Ka 203 / 15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Andrzej Walenta

Sędziowie - SO Rafał Sadowski

- SO Barbara Plewińska / spr/

Protokolant - stażysta Marzena Chojnacka

przy udziale przedstawiciela(...) Urzędu Skarbowego w T. **Moniki Łukaszewicz**

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2015 roku

sprawy **W. K.**

oskarżonej z art. 57 § 1 kks

na skutek apelacji wniesionej obrońcą oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 23 lutego 2015 roku sygn. akt II W 310 / 14

uchyla zaskarżony wyrok w całości i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Toruniu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt IX Ka 203/15

UZASADNIENIE

W. K. została oskarżona o to, że wbrew przepisowi art. 45 ust 4 pkt 3 w zw. z ust 1a pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012r. poz. 361) uparczywie nie wpłacała w terminie tj. do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, na rachunek (...)Urzędu Skarbowego w T. podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu zeznania PIT-36L za 2012r.wkwocie 6.927 złotych,

- tj. o wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Toruniu, uznał oskarżoną za winną popełnienia czynu zarzucanego w akcie oskarżenia, tj. wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks i za to, na podstawie art. 57 § 1 kks, wymierzył jej karę 1.500 zł. grzywny.

Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata K. J. kwotę 540,- zł. powiększoną o stawkę podatku VAT tytułem zwrotu kosztów obrony udzielonej oskarżonej z urzędu.

Sąd zwolnił oskarżoną od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej, a wydatkami poniesionymi od chwili wszczęcia postępowania obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył w całości **obrońca oskarżonej**, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść zapadłego wyroku, polegający na dowolnym ustaleniu, iż oskarżona swoim zachowaniem wypełniła znamiona czynu stypizowanego w art. 57 § 1 kks, podczas gdy prawidłowo ustalony stan faktyczny wyklucza możliwość sprawstwa czynu z art. 57 § 1 kks,

a z ostrożności procesowej

orzeczeniu zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej kary poprzez wymierzenie oskarżonej grzywny stanowiącej niemalże 20 % ogólnej wartości nie uiszczanego podatku dochodowego, co stanowi przejaw nadmiernej represji prawno – karnej.

W oparciu o powyższe skarżący domagał się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, a z ostrożności procesowej o obniżenie orzeczonej kary grzywny.

Nadto strona skarżąca wniosła o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu za postępowanie odwoławcze, gdyż nie zostały one pokryte.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Dokonując kontroli zaskarżonego rozstrzygnięcia, sąd odwoławczy doszedł do przekonania, że zaskarżony wyrok należało uchylić, a sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu, celem jej ponownego rozpoznania.

Z uwagi na niemożność ustalenia miejsca pobytu oskarżonej w kraju w skierowanej przeciwko niej sprawie o wykroczenie z art. 57 kks prowadzone było postępowanie w stosunku do nieobecnych. Po dokonaniu analizy dostępnych dowodów w postaci dokumentacji podatkowej sąd orzekający stwierdził, że oskarżona faktycznie do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, nie wpłacała podatku dochodowego, mimo tego, że bez wątpienia musiała mieć świadomość ciężącego na niej obowiązku podatkowego.

Obrońca w środoku zaskarżenia stwierdził, że zaskarżony wyrok skazujący oskarżoną nie może się ostać, bowiem sąd meriti przyjął, że zachowanie oskarżonej miało charakter uporczywy w rozumieniu przepisu art. 57 kks, mimo, iż nie wyjaśnił należycie okoliczności istotnej dla dokonania prawidłowej prawnej oceny zachowania oskarżonej polegającego na niewywiązaniu się ze zobowiązań podatkowych, a mianowicie tego, jakie były przyczyny braku zapłaty podatku w terminie. Jego zdaniem nie zostały przeprowadzone żadne dowody umożliwiające rozstrzygnięcie, czy ów stan rzeczy stanowił wyraz wyłącznie złej woli oskarżonej, czy też może skutek tego, że istniały niezawinione przez nią okoliczności, które obiektywnie uniemożliwiły jej zapłatę podatku, „czy niepowodzenie działalności w starciu z wolnym rynkiem usług oraz towarów”. Faktem jest, że sąd nie przeprowadził analizy kondycji gospodarczej firmy prowadzonej przez oskarżoną.

Z tej racji jednak automatycznie nie zachodziła konieczności wzruszenia zaskarżonego wyroku. Na treść rozstrzygnięcia sądu odwoławczego wpływ miały okoliczności ujawnione na etapie postępowania odwoławczego. W toku tego postępowania

- mimo, że wcześniej nie można było ustalić miejsca pobytu w kraju oskarżonej, co umożliwiło procedowanie pod jej nieobecność, na specjalnych zasadach przewidzianych na wypadek tej szczególnej sytuacji w dziale VI kodeksu karnego skarbowego - popierając wniesioną przez obrońcę apelację, w której zakwestionowano ustalenia faktyczne, do dyspozycji sądu zgłosiła się oskarżona. Gdyby postępowanie od początku prowadzone było na zasadach ogólnych, sąd meriti zmuszony byłby ją przesłuchać, a jej wyjaśnienia, w których miałyby ona możliwość przedstawić własne stanowisko w sprawie, stanowiłyby istotny dowód brany pod uwagę przy rozstrzyganiu o jej odpowiedzialności. Oskarżona ma bowiem prawo do obrony. Bez wątpienia jest ona też osobą posiadającą najpełniejsze wiadomości na temat sytuacji finansowej prowadzonej przez siebie firmy, swojej sytuacji materialnej. Skoro zaskarżony wyrok wydany został w toku postępowania prowadzonego w stosunku do nieobecnych, faktu pojawienia się oskarżonej na

rozprawie apelacyjnej nie można było zatem zignorować. Sąd odwoławczy nie mógł jednak sam uzupełnić materiału dowodowego o jej przesłuchanie, gdyż przeprowadzenie tego dowodu co do istoty sprawy, naruszałoby zasadę dwuinstancyjności postępowania. Czynności dowodowe podejmowane przez sąd drugiej instancji nie mogą wszak prowadzić do ukształtowania w postępowaniu odwoławczym podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, co do istoty sprawy, gdyż to w konsekwencji pozbawiłoby stronę prawa do zaskarżenia orzeczenia, a przez to nastąpiłoby unicestwienie konstytucyjnej gwarancji strony - art. 78 Konstytucji RP.

Mając na uwadze powyższe sąd odwoławczy zmuszony był uchylić zaskarżone rozstrzygnięcie i przekazać sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Przeprowadzając we właściwym trybie ponowne postępowanie, sąd pierwszej instancji będzie zobligowany do wyjaśnienia poprzez przeprowadzenie wszelkich dostępnych dowodów okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, czy zachowanie oskarżonej w postaci braku zapłaty podatku w terminie cechowało się uporczywością w rozumieniu art. 57 kks.